

Jette Pors (CD):

Jeg sidder ikke i Kulturudvalget, men da vores ordfører ikke er til stede, er det altså et lovforslag, som har optaget mig de sidste par døgn. Jeg skal prøve at sige nogle ting, sådan som jeg ser det.

Folkeoplysning kan jo foregå på mange forskellige måder og på flere forskellige niveauer; det ved vi danskere vel bedre end de fleste. Og vi har da også fået opbygget nogle gode traditioner, som de fleste af os stadig væk gerne værner om.

Nu står vi så med lovforslag nr. L 115, som, hvis det gik uhindret igennem Folketinget, ville bryde, set med mine øjne, ganske markant med netop den tradition, der bygger på alles ret til at dygtiggøre sig og tilpasse sig nye tider, som man taler så meget om, når man bl.a. taler om »Sundhed for alle år 2000«.

Det lyder umiddelbart tilforladeligt, når der i L 115 tales om det frie initiativ, den frie deltagelse, det frie lokalevalg for børn og unge osv. Men hvis man nærlæser teksten og spørger fagfolkene, er det vist så som så med disse frihedsrettigheder. Teori er ét, praksis tilsyneladende noget ganske andet.

CD har bundet sig til at spare 25 mio. kr. på fritidsundervisningen som følge af finanslovaftalen, så vidt jeg er orienteret, og det forpligter. Men her ved førstebehandlingen vil jeg trække det frem, som jeg i det sidste par døgn har hæftet mig personligt ved.

Jeg vil gerne for det første ind på opdelingen i undervisning og aktiviteter med forskellen i tilskudsberettigede beløb. Det er allerede nævnt. Jeg synes, der allerede her er uklarheder i lovforslaget.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan begrebet objektive kriterier skal tolkes, og hvem der skal tolke det. Ja, egentlig er svaret jo faldet, men jeg spørger alligevel: Er det kommunalbestyrelserne, der rundt omkring i hele landet selv skal vurdere, hvad der er objektivt? Så er der dog trods alt en vis sandsynlighed for, at nogle kommuner måske vil lade sig friste til at spare uhensigtsmæssigt meget på måske forkerte områder.

Det er sådan i dag, så vidt jeg ved, at der tildeles tilskud efter elevantal. Dette ønskes nu ændret, så der fremover gives tilskud efter andre regler, som i heldigste fald hindrer øgede tilskud de steder, hvor der kunne være god

grund til en forstærket indsats, eksempelvis specialundervisningsområdet, som jeg altså er faldet over.

Det er jo en kendt sag, at mange både fysisk og psykisk handicappede hidtil er blevet hjulpet godt på vej netop via fritidsundervisningen. Disse mennesker er meget ofte afhængige af deltagelse på små hold. Hvis intentionerne i lovforslaget følges, som jeg læser dem, så tvinges skolerne indirekte til at presse så mange elever som muligt ind på hvert hold for overhovedet at få råd til at eksistere.

De meget væsentlige undervisningsområder som f.eks. bevægelsesfagene kommer for mig at se i fare for at blive presset ud i mørket, selv om fru Marianne Jelved ikke kan lide, at vi drejer det derhen. Disse fag vil få prædikateret »aktivitet« i stedet for undervisning, og så er vejen alt andet lige banet for besparelser, som jeg anser for at være – ja, lad mig sige min personlige mening – næsten umoralske, hvis det sker. Og det er set ud fra en kulturpolitisk såvel som ud fra en sundhedspolitisk synsvinkel.

Det er allerede nævnt, men lad mig sige det igen, at mere end 200.000 mennesker eller ca. 23 pct. af samtlige deltagere har hentet hjælp og vejledning bl.a. via afspændingspædagogerne, når fysiske skavanker skulle udbedres. Jeg taler ikke så meget om motionsgymnastik for os, der er lidt for kraftige til at pynte ved en opvisning i idrætsforeningerne, men om de mange, som bevisligt og under kyndig vejledning har forbedret deres velbefindende i en sådan grad, at man med rette kan tale om store indirekte besparelser i sundhedssektoren.

Så tales der om der frie lokalevalg for børn og unge. Ja, hvis vi bare hurtigt konstaterer, at lokalerne ikke altid er, hvad de bør være, så skal det da vel ikke til at være sådan, at unge mennesker fremover skal have ret til at smide ældre deltagere ud af f.eks. gymnastiksalen eller husgerningslokalerne eller andre lokaler under påskud af retten til frit at vælge. Jeg vil gerne bede ministeren om at uddybe, hvad der ligger i det. Jeg synes selv, der bør være nogle standardregler på det område, for vi må ikke ende dér, hvor den modne del af befolkningen isoleres, fordi de unge nu skal til.

Der er sagt mange kloge ting i dag, og jeg vil så her til sidst erindre om, at behovet for viden på alle niveauer er stigende. Kundskabstilgængelse, hvad enten vi læser os til den eller motio-